

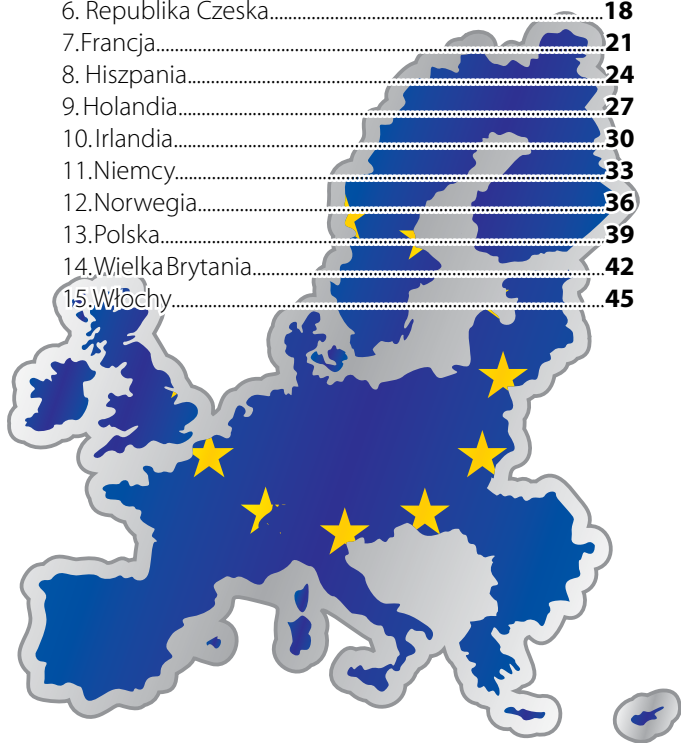
BEZPIECZNE WYJAZDY DO PRACY ZA GRANICĘ

www.eures.dwup.pl www.eures.europa.eu www.eures.praca.gov.pl

Spis treści:

1. Międzynarodowe pośrednictwo pracy Eures.....	3
2. Poradnictwo zawodowe.....	6
3. Jak uzyskać zasiłek za pracę za granicą?.....	8
4. Wyjeżdżając za granicę bądź świadomy że.....	12
5. Austria.....	15
6. Republika Czeska.....	18
7. Francja.....	21
8. Hiszpania.....	24
9. Holandia.....	27
10. Irlandia.....	30
11. Niemcy.....	33
12. Norwegia.....	36
13. Polska.....	39
14. Wielka Brytania.....	42
15. Włochy.....	45

Międzynarodowe pośrednictwo pracy Eures

EURES to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia oraz innych organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych działających w obszarze zatrudnienia.

EURES został powołany przez Komisję Europejską, aby wspierać mobilność pracowników na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego w celu:

- ułatwienia mieszkańcom UE/EOG podejmowania pracy poza krajem zamieszkania
- wspierania pracodawców w rekrutacji pracowników z innych krajów UE/EOG
- pomocy klientom w poruszaniu się po europejskim rynku pracy

W ramach sieci Eures prowadzone są usługi międzynarodowego pośrednictwa pracy oraz doradztwa **o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG.**

W ramach sieci Eures dostępne są narzędzia informatyczne – strony internetowe wyposażone m.in. w wyszukiwarkę ofert pracy, bazę CV oraz informatory o rynkach pracy, przepisach dotyczących podejmowania zatrudnienia oraz wskazówki nt. warunków życia w krajach UE/EOG.

Strona internetowa EURES Komisji Europejskiej www.eures.europa.eu – Europejski Portal Mobilności Zawodowej – jedna z najczęściej odwiedzanych stron internetowych Komisji Europejskiej zawiera:

- oferty pracy od wszystkich publicznych służb zatrudnienia krajów EOG
- bezpośredni dostęp do ofert pracy (Job-Search) – bezpośredni kontakt z pracodawcą
- baza danych CV – pozwala pracodawcom przeglądać bazę CV oraz poszukującym pracy umieszczać swoje CV
- informacyjne bazy danych (warunki życia i pracy, doradcy Eures) oraz wielu innych stron internetowych (poprzez linki).

Są tam oferty pracy będące w dyspozycji urzędów pracy w 31 krajach UE/EOG. Część z nich jest oznaczona flagą europejską – są to oferty pracy EURES, w których pracodawca wyraźnie deklaruje, że jest zainteresowany zatrudnieniem cudzoziemców. Szukając pracy można aplikować na wszystkie oferty (nie tylko na „oflagowane” oferty pracy EURES), przy czym warto wiedzieć, że zdecydowana większość z nich nie jest zamieszczana w języku polskim.

Strona EURES Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

www.eures.praca.gov.pl zawiera:

- Informacje czym jest EURES
- Informacje o Doradcach EURES w Polsce.
- Informacje o warunkach życia i pracy w krajach europejskich.
- Praktyczne porady dla wyjeżdżających.
- Bieżące informacje dotyczące realizowanych przez kadrę Eures w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy projektów
- Linki do portali mobilności
- Informacje dla pracodawców

Strona EURES Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy

www.eures.dwup.pl zawiera:

- Informacje o ofertach pracy realizowanych przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy.
- Informacje projektach realizowanych w województwie.
- Informacje o zajęciach informacyjnych dla poszukujących zatrudnienia za granicą.
- Wzory CV (format europejski) w języku polskim, angielskim, niemieckim i francuskim.
- Dane kontaktowe doradców EURES w województwie.

Zanim wyjedziesz skontaktuj się z kadrą Eures w Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędzie Pracy

- przygotujemy Cię do wyjazdu
- przeanalizujemy z Tobą bazę ofert pracy
- poinformujemy jak aplikować o pracę
- udzielimy niezbędnych wskazówek nt. warunków życia w wybranym przez Ciebie kraju
- wyposażyjemy w niezbędne informatory

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
ul Ogrodowa 5B, 58-306 Wałbrzych

Marta Lyko

Doradca Eures
Tel. (74) 886 65 46
marta.lyko@dwup.pl
Nr pokoju 301

Marta Kędzierska

Doradca Eures
Tel. (74) 886 65 62
marta.kedzierska@dwup.pl
Nr pokoju 301

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
Filia we Wrocławiu
Al. Armii Krajowej 54, 50-541 Wrocław

Anna Koza

Doradca Eures
Tel. (71) 397 43 10
anna.koza@dwup.pl
Nr pokoju 214

Joanna Szalega

Pośrednik Pracy – stażysta
Tel. (71) 397 43 11
joanna.szalega@dwup.pl
Pokój 214

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
Filia w Jeleniej Górze
ul. Wojska Polskiego 18, 58-500 Jelenia Góra

Małgorzata Kociuba

Doradca Eures
Tel. (75) 754 51 84
malgorzata.kociuba@dwup.pl
Nr pokoju 101

Judyta Ragiel

Doradca Eures
Tel. (75) 754 51 79
judyta.ragiel@dwup.pl
Nr pokoju 101

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
Filia w Legnicy
Plac Słowiański 1, 59-220 Legnica

Marta Grochowska

Pośrednik pracy – stażysta
Tel. (76) 850 34 11
marta.grochowska@dwup.pl
Nr pokoju 521

Skontaktuj się z nami:

Poradnictwo zawodowe

Zagraniczni pracodawcy wymagają od kandydatów do pracy złożenia życiorysu.

To dokument, którego zawartość pozwala wyrobić sobie zdanie o Twoich kwalifikacjach, dlatego:

- warto mu poświęcić uwagę
- nauczyć się dobrze go redagować

Jest wiele wzorów życiorysów, trudno się zorientować, który jest odpowiedni **dla Ciebie**. Pracodawca nie ma czasu, aby czytać życiorys dłużej i pokrętny, aby uzyskać informacje naprawdę istotne **z jego punktu widzenia**.

Jakie to informacje? Odpowiedniego spojrzenia na własny życiorys nauczy Cię **doradca zawodowy**. Twój życiorys będzie profesjonalny i skuteczny. Wystarczy umówić się na spotkanie indywidualne z doradcą lub skorzystać z poczty elektronicznej.

Spróbuj – to nic nie kosztuje!

Przed Tobą rozmowa kwalifikacyjna z pracodawcą zagranicznym. To okazja do zaprezentowania siebie. Pierwsze wrażenie bywa decydujące – także przy poszukiwaniu pracy. **Jesteś dobrze przygotowany?**

- Jeśli **NIE** → skorzystaj z pomocy doradcy zawodowego
- Jeśli **TAK** → skorzystaj z pomocy doradcy zawodowego, **zawsze możesz wypaść lepiej!**

Porady grupowe oraz indywidualne, także przy użyciu kamery video, pozwolą Ci **zobaczyć siebie oczami przyszłego pracodawcy**.

Nie sądzisz, że warto spróbować?

Wahasz się ?

Zastanawiasz się czy wyjazd za granicę to wyjście odpowiednie dla Ciebie – doradca **zawodowy zdiagnozuje Twoje zainteresowania zawodowe**, motywację do zmian, pozwoli określić słabe i mocne strony

w kontekście przyszłego wyjazdu. To pozwoli Ci na racjonalną ocenę siebie i podjęcie decyzji co robić: wyjechać czy zostać...

Wróciłeś?

Wróciłeś z zagranicy i nie potrafisz się odnaleźć w nowej rzeczywistości?

Doradca zawodowy może Ci pomóc w:

- Zdobyć aktualnej wiedzy o lokalnym i krajowym rynku pracy oraz wymaganiach pracodawców,
- Uzyskania informacji na temat oferty szkoleniowej, umożliwiającej zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych,
- Poznaniu instytucji i organizacji wspierających działania związane z poszukiwaniem pracy lub założeniem własnej firmy.

**Centrum Informacji i Planowania
Kariery Zawodowej
w Jeleniej Górze**

ul. Wojska Polskiego 18
58-500 Jelenia Góra
Tel.: (75) 75 45 170
jeleniagora.ciz@dwup.pl

**Centrum Informacji i Planowania
Kariery Zawodowej w Wałbrzychu**

ul. Ogrodowa 5B
59-306 Wałbrzych
Tel/fax.: (74) 88 66 539
walbrzych.ciz@dwup.pl

**Centrum Informacji i Planowania Kariery
Zawodowej w Legnicy**

Plac Słowiański 1
59-220 Legnica
Tel.: (76) 85 03 400
legnica.ciz@dwup.pl

**Centrum Informacji i Planowania Kariery
Zawodowej we Wrocławiu**

ul. Armii Krajowej 54
50-541 Wrocław
Tel.: (71) 39 74 314
wroclaw.ciz@dwup.pl

**Wszystkie oferowane usługi są bezpłatne,
a nasi doradcy to profesjonaliści !
Przekonaj się!**

Jak uzyskać zasiłek za pracę za granicą?

Transfer ZASIŁKU DO POLSKI

Jeśli pracowałeś w jednym z krajów UE/EOG (Unia Europejska/ Europejski Obszar Gospodarczy) lub Szwajcarii **MASZ PRAWO** starać się o zasiłek dla bezrobotnych w kraju ostatniego zatrudnienia, a następnie możesz dokonać jego transferu do Polski na okres 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy.

1. Z urzędu, który przyznał Ci prawo do zasiłku pobierz: **druk U2**,
2. Zarejestruj się jako osoba poszukująca pracy we właściwym ze względu na miejsce zamieszkania powiatowym urzędzie pracy,
3. Zgłoś się do wojewódzkiego urzędu pracy z drukiem U2 oraz z zaświadczeniem o rejestracji z powiatowego urzędu pracy.

W przypadku braku druku U2 również należy dokonać rejestracji i zgłosić się do wojewódzkiego urzędu pracy.

JEŚLI POSIADASZ PRAWO DO ZASIŁKU DLA BEZROBOTNYCH W POLSCE I PLANUJESZ WYJAZD ZA GRANICĘ

➔ możesz skorzystać z prawa do transferu za granicę zasiłku dla bezrobotnych przyznanego na podstawie polskiego ustawodawstwa

Jeśli jesteś osobą bezrobotną zarejestrowaną w urzędzie pracy na terenie Polski, możesz wyjechać do państw UE/EOG oraz Szwajcarii w celu poszukiwania zatrudnienia i pobierać tam zasiłek dla bezrobotnych. Transfer przysługuje na okres 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w wysokości przyznanej przez polski urząd pracy.

POLSKI ZASIŁEK DLA BEZROBOTNYCH

Jeśli wracasz z zamiarem ubiegania się o prawo do zasiłku w Polsce pobierz z kraju zatrudnienia:

druk U1 (kraje UE oraz Szwajcaria)

1. Po zakończeniu zatrudnienia za granicą pierwsze kroki skieruj do właściwego terytorialnie powiatowego urzędu pracy w Polsce i tam zarejestruj się jako osoba bezrobotna,
2. Jeśli posiadasz weź ze sobą druk U1 wystawiony przez zagraniczną instytucję, zaświadczenie o rejestracji w powiatowym urzędzie pracy,

polskie świadectwa pracy, dowód osobisty oraz książeczkę wojskową (w przypadku mężczyzn),

3. Zgłoś się do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy i złóż wniosek o ustalenie prawa do zasiłku na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wraz z dokumentami (pkt 2),

4. Jeśli nie posiadasz U1 weź ze sobą również oryginały dokumentów poświadczających pracę za granicą, a wojewódzki urząd pracy pozyska w Twoim imieniu odpowiednią informację z zagranicznej instytucji właściwej,

5. Decyzja przyznająca prawo do zasiłku będzie wydana, po spełnieniu wszystkich warunków, na zasadach prawa polskiego, gdzie wysokość zasiłku i długość pobierania świadczenia zależy od sposobu zakończenia pracy, długości stażu pracy oraz przeciętnej stopy bezrobocia w miejscu zamieszkania na obszarze działania powiatowego urzędu pracy.

Okresy ubezpieczenia i zatrudnienia w państwach UE/EOG oraz Szwajcarii mogą być sumowane w celu uzyskania uprawnień z tytułu bezrobocia.

DOKUMENTY, KTÓRE MOŻESZ OTRZYMAĆ W DOLNOŚLĄSKIM WOJEWÓDZKIM URZĘDZIE PRACY

→ na wniosek osoby zainteresowanej:

- druk U2 – dotyczący zachowania prawa do świadczeń dla bezrobotnych w kraju poszukiwania pracy
- druk U1 poświadczający zatrudnienie w Polsce
- decyzje dotyczące prawa do zasiłku dla bezrobotnych zarejestrowanych w polskim urzędzie pracy z uwzględnieniem okresów zatrudnienia w krajach UE/EOG oraz Szwajcarii.

→ na wniosek instytucji właściwej państwa UE EOG oraz Szwajcarii, w którym osoba ubiega się o zasiłek dla bezrobotnych:

- potwierdzenie okresów ubezpieczenia/zatrudnienia w Polsce

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
Wydział Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego

Wałbrzych

ul. Ogrodowa 5 B
58-306 Wałbrzych
Tel. (74) 886 65 13, (74) 886 65 12
walbrzych.dwup@dwup.pl

Filia w Legnicy

Plac Słowiański 1
59-220 Legnica
Tel. (76) 850 34 04, (76) 850 34 03
legnica.dwup@dwup.pl

Filia w Jeleniej Górze

ul. Wojska Polskiego 18
58-500 Jelenia Góra
Tel. (75) 754 51 80, (75) 754 51 81
jeleniagora.dwup@dwup.pl

Filia we Wrocławiu

ul. Armii Krajowej 54
50-541 Wrocław
tel. (71) 397 41 25, (71) 397 41 26
wroclaw.dwup@dwup.pl

Tu uzyskasz pomoc:

**Godziny pracy urzędu:
od poniedziałku do piątku 7.30 – 15.30**

www.dwup.pl/kszs

Infolinia Urzędów Pracy 19524*

Zielona Linia

S Y S T E M

www.zielonalinia.gov.pl

*Opłata jak za połączenie lokalne wg taryfy operatora telefonii stacjonarnej,
z telefonów komórkowych wg taryfy operatora

Wyjeżdżając za granicę bądź świadomy że.....

Każdy dłuższy wyjazd stawia przed migrantem ogromne wyzwanie – naukę życia na nowo i związany z nią stres. W początkowym okresie po przyjeździe zmiana kraju zamieszkania pociąga za sobą szereg negatywnych konsekwencji i ograniczeń w życiu migranta. Mogą one źródłem

trudności psychologicznych, zdrowotnych, społecznych i zawodowych. Żeby móc realizować swoje plany trzeba codziennie, mozolnie odkrywać zasady regulujące życie społeczne – od najprostszych i widocznych na pierwszy rzut oka (godziny pracy instytucji, rytm posiłków, sposób robienia zakupów czy przechodzenia przez jezdnię), po te najbardziej ukryte i często nieuświadomione (normy, wartości, interpretacja komunikatów werbalnych i niewerbalnych).

Okres ten jest dla większości bardzo obciążający, pełny niezrozumiałych sytuacji społecznych oraz wyzwań takich, jak tęsknota za domem i zorganizowanie w zasadzie całego życia codziennego od początku.

Migracja pociąga za sobą zmiany w otoczeniu fizycznym wymagające adaptacji organizmu do nowego środowiska (klimat, rytm dnia, skład pożywienia), zmiany w otoczeniu społecznym (utrata dotychczasowej sieci wsparcia społecznego), zmiany z osoby samodzielnej i kompetentnej kulturowo, w „ucznia” zmuszonego pytać o podstawowe rzeczy, prosić o pomoc w prostych sprawach i często polegać na obcych. Brak kontaktów zawodowych, rodziny i przyjaciół, ulubionych miejsc, programów telewizyjnych, potraw itd.), prowadzi często do tęsknoty, bezsilności, wstydu, do braku umiejętności radzenia sobie z tymi emocjami.

Dlatego tak ważne jest aby przygotować się do świadomego wyjazdu, poznać swoje motywacje, być pewnym swoich umiejętności, umieć ocenić możliwości, znać swoje słabości oraz wiedzieć jakie są źródła potencjalnych problemów, ich konsekwencje. Wówczas można dokonać analizy i podjąć właściwą decyzję, ponosząc świadome koszty emigracji.

ŹRÓDŁA POTENCJALNYCH PROBLEMÓW, Z JAKIMI MOGĄ SPOTKAĆ SIĘ OSOBY WYJEŹDZAJĄCE DO PRACY DO INNEGO KRAJU

ŹRÓDŁA POTENCJALNYCH PROBLEMÓW OSÓB WYJEŹDZAJĄCYCH	KONSEKWENCJE
<i>Brak znajomości języka obowiązującego w kraju docelowym</i>	<ul style="list-style-type: none"> • trudności komunikacyjne • konieczność polegania na innych, bycia uzależnionym od innych • trudności z mobilnością • narażenie na bycie wykorzystanym • poczucie osamotnienia w obcym kraju
<i>Osoba wyjeżdżająca nie jest zorientowana w warunkach życia kraju, do którego wyjeżdża</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojawienie się poczucia rozczarowania • poczucie zagubienia i wyobcowania • komplikacje wynikające z rozbieżności kulturowych
<i>Osoba nadużywająca alkoholu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • trudności ze zdobyciu pracy • brak odpowiedzialności za siebie i innych • trudności z wywiązywaniem się z powierzonych zadań • uleganie wpływom innych osób • wsiąkanie w trudne środowiska • brak dyspozycyjności • trudności ze zdobyciem zaufania pracodawców
<i>Osoba za bardzo związana ze swoim celem, którego po przyjeździe do kraju docelowego nie może osiągnąć</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozczarowanie rzeczywistością • rezygnacja z planów • trudności w dostosowaniu się do zmiany • negowanie pojawiających się propozycji niezgodnych z obranym celem
<i>Osoba w trudnej sytuacji materialnej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zadłużenie się jeszcze w kraju, aby móc wyjechać • w sytuacji niepowodzenia szybsze popadanie w trudności finansowe, bytowe i relacyjne • mniejsza możliwość przygotowania się do wyjazdu

Osoba nie mająca pomysłu na siebie – określa siebie jako „bez perspektyw”

- trudności z odnalezieniem swojej drogi również w innym kraju
- oczekiwanie na pomysł z zewnątrz bez podejmowania inicjatywy,
- znalezienie się w trudnym położeniu materialnym i społecznym

Osoba nastawiona na szybki sukces o zbyt wygórowanych ambicjach, nieadekwatnych do własnych możliwości i oferty kraju do którego osoba wyemigrowała

- rozczarowanie zastaną rzeczywistością
- rozczarowanie początkowymi niepowodzeniami
- podejmowanie ryzykownych działań zawodowych

Ciekawość świata i ludzi/ niespokojny duch

- zbyt duża koncentracja na zaspakajaniu ciekawości może powodować częstą potrzebę zmiany pracy
- ciekawość nowych doświadczeń może przewyższać realizację zadań zawodowych

Problemy z podejmowaniem decyzji

- rezygnacja z zaplanowanego wyjazdu, nawet w ostatniej chwili
- szybkie zniechęcanie się niepowodzeniami
- decyzja o powrocie bez podejmowania zatrudnienia, ponieważ osoba nie potrafiła się zdecydować na podjęcie pracy w innym kraju
- trudności w sytuacji nagłej konieczności zmiany pracy

Wyjazd z Polski z brakiem lub niewystarczającymi informacjami o możliwościach zatrudnienia w innych krajach

- niewystarczające/nieadekwatne kwalifikacje do oczekiwań zagranicznych pracodawców
- podejmowanie pracy poniżej swoich kwalifikacji
- trudności ze znalezieniem pracy
- wykonywanie ciężkich, niskopłatnych prac
- porażka zawodowa i trudności materialne

Osoba niesamodzielną potrzebującą ciągłego wspierania

- boryka się z trudnościami od samego początku: nieumiejętność znalezienia pracy, mieszkania, spraw urzędowych, transportu
- naraża się na znalezienie się w trudnej sytuacji i potrafi z niej samodzielnie wyjść

1. Jak w Austrii szukać pracy ?

W Austrii można poszukiwać pracy poprzez Arbeitsmarktservice www.ams.at lub stronę Europejskich Służb Zatrudnienia www.eures.europa.eu. Oferty pracy znajdują się również między innymi na stronach www.jobcenter.at, www.tourismusbetriebe.at, www.jobpilot.at, www.personalberatung.at.

2. Na jakie wynagrodzenie mogą liczyć?

Minimalne wynagrodzenie w Austrii uzależnione jest przede wszystkim od branży i obowiązującej w niej umowy zbiorowej. W sektorze budowlanym za godzinę pracy można zarobić ok. 6-7 Euro, w sektorze medycznym, np. pielęgniarka ok. 7 Euro, w pracy sezonowej w rolnictwie zarobić można ok.6 Euro za godzinę, w gastronomii zaś ok 2 tys. Euro miesięcznie. Najwyższe zarobki obowiązują w Wiedniu. Średnia roczna pensja w Austrii wynosi 2700 Euro miesięcznie.

3. Kiedy mogą uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

W Austrii prawo do zasiłku przysługuje osobom które spełniają jeden z trzech warunków:

- były zatrudnione przynajmniej przez 52 tygodnie w ciągu ostatnich 24 miesięcy – dotyczy to osób, które ukończyły 25 lat i rejestrują się po raz pierwszy w Urzędzie,
- były zatrudnione przynajmniej przez 26 tygodni w ciągu ostatnich 12 miesięcy dla osób, które nie ukończyły 25 roku życia
- były zatrudnione przynajmniej 28 tygodni w ciągu ostatnich 12 miesięcy dla pozostałych bezrobotnych.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Nabywanie prawa do emerytury jest warunkowane osiągnięciem odpowiedniego wieku oraz okresów składkowych. Dla kobiet jest to ukoń-

czenie 60 roku życia dla mężczyzn 65 roku życia, a wymagane okresy ubezpieczenia to 180 miesięcy w okresie ostatnich 360 miesięcy kalendarzowych. W Austrii istnieją także świadczenia przedemerytalne. Więcej informacji na stronie www.sozialversicherung.at

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Ubezpieczenie społeczne gwarantuje pracownikowi m.in.: zasiłek chorobowy, opiekę medyczną, hospitalizację, rekompensaty w przypadku wypadku przy pracy. Ubezpieczenie zdrowotne uprawnia do bezpłatnego korzystania z opieki lekarskiej ambulatoryjnej i szpitalnej. Niezbędne jest posiadanie tzw. e-karty. Szczegółowe informacje również w języku polskim można znaleźć na stronie internetowej: <http://sozialinfo.wien.gv.at/content/pl/10/NewsDetail.do?id=2109493>

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Najwyższe ceny wynajmu mieszkań obowiązują w Wiedniu. Wynajęcie mieszkania o powierzchni 60m² kosztuje co najmniej 450 Euro plus opłaty.

7. Jakie są stawki podatkowe?

Podatek dochodowy od osób fizycznych (Einkommensteuer) w Austrii jest progresywny i naliczany jest według następującej taryfy: kwota przychodów do 11 tys. Euro jest wolna od podatku, od 11 tys. do 25 tys. stawka procentowa wynosi 36,5%, za dochód od 25 tys. do 60 tys. wynosi 43,21% a za dochód powyżej 60 tys. stawka procentowa wynosi 50%

8. Jak dojechać do kraju?

W Austrii na wszystkich autostradach i drogach szybkiego ruchu obowiązuje opłata.

Taksówki w dużych miastach są wyposażone w urzędowo zatwierdzone taksometry (taryfa podstawowa w Wiedniu: 2,50 Euro w ciągu dnia i 2,60 Euro w nocy). Strona austriackich Kolei Państwowych – www.oebb.at. Wysokość opłaty za winietę dla samochodów osobowych: 12 miesięcy – 78.80 Euro, 2 miesiące – 23.40 Euro, 10 dni – 8 Euro.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznane w Austrii?

W Austrii została przyjęta reguła, że odpowiednie grupy zawodowe są rozpatrywane przez różne ministerstwa np. dyplomy nauczycieli – Ministerstwo Edukacji, zawody medyczne – Ministerstwo Zdrowia itd. Jeśli strona austriacka uzna, że istnieją znaczne różnice w programach nauczania, poziomie wykształcenia lub czasie trwania stażu zawodowego, uznanie kwalifikacji może być uzależnione od spełnienia przez wnioskodawcę dodatkowych warunków.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

- Chleb – 1,80 Euro
- Masło – 1,40 Euro
- Mleko – 0,99 Euro
- Woda mineralna – 0,65 Euro
- 1 kg pomidorów – 2,64 Euro

11. Co Cię zaskoczy w Austrii?

W poszczególnych krajach związkowych Austrii istnieją znaczące różnice w regulacjach prawnych dotyczą one m.in. ubezpieczeń społecznych. Każdy kraj związkowy ma własną Kasę Chorych.

Austriacy zwracają uwagę na tytułowanie. Ważne zatem jest pamiętać o tym, kto jest Herr Magister, a kto Frau Diplomingenieur, uznawane jest to bowiem za oznakę dobrego stylu.

1. Jak szukać pracy w Czechach?

Najlepiej szukać pracy w Republice Czeskiej poprzez urzędy pracy. W Czechach funkcjonuje 14 regionalnych urzędów pracy, w których zatrudnieni są doradcy EURES oraz 231 punktów kontaktowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Szczegółowe informacje można znaleźć na zintegrowanym portalu internetowym Ministerstwa Pracy i Spraw Społecznych www.portal.mpsv.cz.

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

Płaca minimalna wynosi 8000 KCZ miesięcznie lub 48,10 CZK za godzinę (brutto). Niższe wynagrodzenie otrzymywać mogą osoby poniżej 21 roku życia, rozpoczynające pierwszą pracę oraz inwalidzi. Średnia miesięczna płaca w 2011 r. wyniosła 24 319 CZK (brutto).

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje osobom, które pracowały przynajmniej 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat przed dniem zarejestrowania w urzędzie pracy. Wysokość zasiłku wyliczana jest na podstawie średniego miesięcznego wynagrodzenia netto otrzymywanego w ostatnim okresie przed zakończeniem zatrudnienia.

Więcej informacji na stronie www.socialnireforma.mpsv.cz/cs/5.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Wiek emerytalny dla kobiet i mężczyzn urodzonych do 1977 r. nie jest jednakowy; w przypadku kobiet jest niższy i zależy od ilości potomstwa. W przypadku kobiet i mężczyzn urodzonych po 1977 r. wiek ten ulega ujednoliceniu, ale jest uzależniony od daty urodzenia osoby ubezpieczonej (przykładowo urodzeni w 1977 r. – 67 lat, urodzeni w 1983 r. – 68 lat itd.) Prawo do przejścia na emeryturę ma osoba, która osiągnęła wymagany co najmniej 28-letni (2012 r.) okres ubezpieczenia oraz ustawowy wiek emerytalny lub osiągnęła w 2012 r. okres ubezpieczenia minimum 18 lat oraz wiek, który przekracza o co najmniej 5 lat ustawowy wiek emerytalny mężczyzn z tego samego rocznika. Więcej informacji na stronie Czeskiej Administracji Zabezpieczenia Społecznego www.cssz.cz.

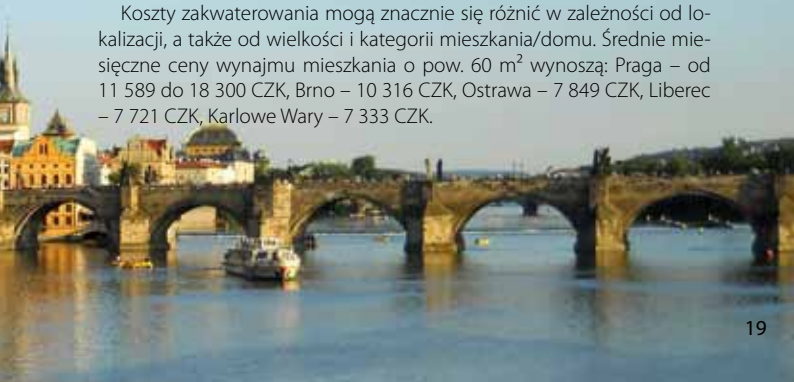
5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Świadczenia opieki zdrowotnej opłacane z ubezpieczenia zdrowotnego: badania profilaktyczne, ratownictwo medyczne, transport pacjentów, leczenie stomatologiczne (częściowo), lekarstwa i medyczne środki pomocnicze, leczenie kuracyjne, leczenie ambulatoryjne i stacjonarne (łącznie z badaniami diagnostycznymi, rehabilitacją i leczeniem osób przewlekle chorych).

Ubezpieczeni zobowiązani są do następujących opłat regulacyjnych: 30 CZK za wizytę u lekarza i stomatologa, 30 CZK za receptę, 100 CZK za dzień pobytu w szpitalu lub sanatorium, 90 CZK za pogotowie ratunkowe. Więcej informacji na stronie Ministerstwa Zdrowia www.mzcr.cz oraz www.mzcr.cz/prevence/uk/uk.html

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Koszty zakwaterowania mogą znacznie się różnić w zależności od lokalizacji, a także od wielkości i kategorii mieszkania/domu. Średnie miesięczne ceny wynajmu mieszkania o pow. 60 m² wynoszą: Praga – od 11 589 do 18 300 CZK, Brno – 10 316 CZK, Ostrawa – 7 849 CZK, Liberec – 7 721 CZK, Karlowe Wary – 7 333 CZK.

7. Jakie są stawki podatkowe?

W Republice Czeskiej obowiązuje jedna stawka podatku od osób fizycznych i wynosi ona 15%. W 2013r. planowana jest zmiana tej stawki na 19%. Więcej informacji na stronie Ministerstwa Finansów www.mfcr.cz oraz na www.praha.trade.gov.pl.

8. Jak dojechać do Czech?

Republika Czeska ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę komunikacyjną: ponad 1000 km autostrad i dróg ekspresowych, około 9,5 tyś. km torów kolejowych (Koleje Czeskie www.cd.cz) oraz ponad 80 lotnisk (w tym 7 międzynarodowych lotnisk publicznych). Cena za litr benzyny wynosi ok. 37,60 CZK.

Przejazdy autostradami są płatne. Winietę można nabyć na poczcie, stacjach benzynowych i przejściach granicznych. Roczna opłata dla pojazdów do 3,5t wynosi 1500 CZK, winieta miesięczna 440 CZK, dziesięciodniowa – 310 CZK.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznawane w Czechach?

W Czechach istnieje lista zawodów regulowanych, w przypadku których wymaga się uznania kwalifikacji uzyskanych w innym kraju. Lista ta dostępna jest na stronie Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu http://uok.msmt.cz/ru_list.php.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

- Chleb – 25 CZK/500 g
- Masło – 20 CZK/250 g
- Mleko – 19 CZK/1 litr
- Woda mineralna – 10 CZK/1,5 litra
- 1 kg pomidorów – 42 CZK

11. Co Cię zaskoczy w Czechach?

Język czeski jest pozornie podobny do języka polskiego. Należy jednak pamiętać, że niektóre wyrazy polskie mogą mieć dla Czechów znaczenie wulgarne bądź też zupełnie inne, np. świeży to po czesku čerstvý a maj to květen

1. Jak we Francji szukać pracy?

Oto kilka sposobów na poszukiwanie pracy we Francji:

- Francuskie publiczne służby zatrudnienia ANPE – Agence Nationale Pour l'Emploi. www.anpe.fr.
- Europejskie Służby Zatrudnienia – www.eures.europa.eu
- Prasa: Le Monde (www.lemonde.fr), Le Figaro (www.lefigaro.fr), L'Express.
- Strony Internetowe: <http://www.travail.gouv.fr>, <http://www.cadremploi.fr>, <http://www.action-emploi.net>, <http://www.travail-emploi.com>, <http://emploi.france5.fr>, <http://www.creyfs.fr>.

2. Na jakie wynagrodzenie mogą liczyć?

Minimalna płaca we Francji to SMIC (Salaire minimum interprofessionnel de croissance). Od 1 stycznia 2012 roku płaca wynosi 9,22 Euro brutto za godzinę pracy. Wynagrodzenie miesięczne brutto za pracę na pełnym etacie (151,67 godzin miesięcznie, czyli 35 godzin tygodniowo) wynosi 1398,37 Euro. Minimalna miesięczna płaca netto wynosi 1096,94 Euro.

3. Kiedy mogą uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Warunkiem otrzymania zasiłku jest wylegitymowanie się umową na czas nieokreślony lub określony na tzw. pełen etat oraz stażem pracy nie mniejszym niż sześć miesięcy w ciągu ostatnich 22 miesięcy. Wartość świadczenia sięga aż 75 proc. ostatniego otrzymywanego w tym kraju wynagrodzenia.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Aktualnie, aby otrzymać pełną emeryturę, należy mieć ukończone 65 lat. Wiek ten jest stopniowo podnoszony od 1 lipca 2011 roku (4 miesiące na rok), aż w 2018 roku wzrośnie do 67 lat. Więcej informacji na stronach: www.retraites.gouv.fr, www.retraite.cnaf.fr

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Obywatel Polski przebywający czasowo na terenie Francji ma dostęp do świadczeń medycznych na podstawie Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego EKUZ. Należy korzystać ze świadczeń lekarza, stomatologa lub placówki, która zawarła umowę z francuskim systemem ubezpieczenia zdrowotnego (conventionné).

Dokumentem ubezpieczenia zdrowotnego we Francji jest tzw. „Carte Vitale”. Karta taka jest wydawana obywatelom Francji lub osobom rezydującym na terenie tego kraju i posiadającym zatrudnienie. Wszelkie informacje można uzyskać w kasach chorych (C.P.A.M.), bądź w instytucji łącznikowej: Centre des Liaisons Européennes et Internationales de Sécurité Sociale (C.L.E.I.S.S.) www.cleiss.fr

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

We Francji ceny mieszkań są różne w zależności od lokalizacji, stanu mieszkania czy wyposażenia. Podobnie jak w Polsce mieszkania w dużych miastach są droższe.

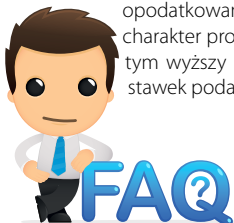
Oto przykładowe ceny:

- mieszkanie jednopokojowe 24 m² – ok. 300euro z opłatami
- mieszkanie dwupokojowe 35 m² – ok. 420 Euro z opłatami

Należy pamiętać iż Francuzi w większości przypadków wymagają kaucji zwrotnej w wysokości jednego lub kilku czynszów miesięcznych.

7. Jakie są stawki podatkowe?

Podatek dochodowy od osób fizycznych we Francji (impôt sur le revenu) jest to podatek od dochodu rocznego osoby (rodziny) podlegającej opodatkowaniu. Francuski podatek od osób fizycznych ma charakter progresywny. Oznacza to, że im wyższy dochód, tym wyższy podatek. Dla pracowników obowiązuje pięć stawek podatkowych, tj. 0 %, 5,5 %, 14 %, 30 % i 40 proc.

8. Jak dojechać do kraju?

Dojazd z Polski do Francji – samolot, autobus, samochód.

Francja ma regularne połączenia autobusowe z wieloma miastami Polski. Szczegóły: www.eurolinespolska.pl, www.eurobus.pl, www.sindbad.pl, www.intercars.pl.

We Francji można przemieszczać się również koleją, informacje o rozkładzie jazdy pociągów: www.sncf.com. Autostrady w większości są płatne, informacje: www.autoroutes.fr.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznane we Francji?

Aby otrzymać informacje dotyczące uznawalności świadectw i dyplomów należy zwrócić się do informacyjnego centrum uznawalności wykształcenia, ENIC - NARIC National Academic Recognition Information Centre. We Francji departament uznawalności dyplomów NARIC France mieści się przy CIEP (Centre International d'Etudes Pedagogiques).

www.ciep.fr/enic-naricfr.

W Polsce informacje dotyczące nostryfikacji dyplomów zagranicznych w Polsce i polskich za granicą można uzyskać w Biurze Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej (www.buwiwm.edu.pl).

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb – ok. 1 €, bagietka – 0,50 €

Masło – 1,40€/kostka 250g

Mleko – 0,70€/litr

Woda mineralna – 0,40€/litr

Jabłka – 0,95€/kg

11. Co Cię zaskoczy we Francji?

- „Świętością” we Francji jest tzw. przerwa na obiad, która wypada w godzinach 12-13. Ciężko cokolwiek załatwić w tym czasie w urzędzie, banku czy biurze, gdyż mało kto wtedy pracuje.
- Podczas spożywania posiłku w miejscu publicznym, np. w restauracji, w dobrym guście jest trzymanie dłoni na stole.

1. Jak szukać pracy w Hiszpanii?

Poprzez hiszpańskie publiczne służby zatrudnienia, które dysponują siecią biur: www.sepe.es. Ponadto funkcjonuje strona internetowa o zasięgu krajowym, na której można przejrzeć oferty pracy w całej Hiszpanii: www.sistemanacionalempleo.es.

2. Na jakie wynagrodzenie mogą liczyć?

Minimalne wynagrodzenie dla pracowników powyżej 18 roku życia wynosi 641,40 Euro brutto miesięcznie, stawka dzienna – 21,38 Euro. W przypadku zatrudnienia poniżej 120 dni stawka dzienna wynosi 30,39 Euro.

Więcej informacji na stronie Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych www.empleo.gob.es.

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługuje osobom, które utraciły pracę z przyczyn od nich niezależnych. Zasiłek zależy od okresu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w ciągu ostatnich 6 lat poprzedzających datę utraty zatrudnienia.

Więcej informacji na stronie www.seg-social.es.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Prawo do emerytury przysługuje wszystkim po ukończeniu 65 lat. Aby otrzymać emeryturę w pełnej wysokości pracownik musi legitymować się 35-letnim stażem ubezpieczeniowym. Od 2013 r. wiek emerytalny będzie wynosił 67 lat. Więcej informacji na stronie www.seg-social.es.

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogę liczyć?

W systemie publicznej opieki zdrowotnej leczenie jest nieodpłatne, a kiedy wymagana jest opieka specjalistyczna, pacjent kierowany jest do lekarzy specjalistów. Lekarstwa zapisywane są przez lekarza na oficjalnych druczkach recept i pacjent opłaca 40% ich ceny. Koszty leczenia stomatologicznego nie podlegają refundacji. Więcej informacji na stronie Ministerstwa Zdrowia, Polityki Społecznej i Równości www.msp.es.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Koszty zakwaterowania mogą znacznie się różnić w zależności od regionu, miasta i kategorii mieszkania/domu. Za wynajem umeblowanej kawalerki w dużym mieście, np. w Barcelonie lub Madrycie można zapłacić 500-800 Euro.

7. Jakie są stawki podatkowe?

Stawki podatku dochodowego od osób fizycznych (IRPF) obowiązujące za rok 2012 są następujące: 24,75% dla dochodów nie przekraczających 17 707 Euro; 30% w przypadku dochodów od 17 707 do 33 007 Euro; 40 % dla dochodów w granicach 33 007-53 407 Euro, 47% dla 53 407-120 000 Euro, 49% dla 120,000-175,000 Euro, 51% 175,000-300,000 Euro oraz 52% dla dochodów powyżej 300 000 Euro. Więcej informacji na stronie Urzędu Podatkowego www.agenciatributaria.es.

8. Jak dojechać do Hiszpanii?

Hiszpania posiada bardzo dobrze rozbudowaną infrastrukturę transportową. Ruch samochodowy obsługują nowoczesne magistrale, autostrady i drogi ekspresowe. Rozbudowywany jest także transport kolejowy (www.renfe.com) oraz infrastruktura lotnicza (około 50 portów lotniczych). Cena za litr benzyny wynosi ok. 1,42 Euro. Korzystanie z autostrad i niektórych dróg szybkiego ruchu jest płatne. Opłaty pobierane są za przejazdy poszczególnymi odcinkami w zależności od ich długości oraz

kategorii pojazdu. Przykładowa opłata za przejazd autostradą AP-2 na trasie Barcelona – Saragossa wynosi 25,80 Euro.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznawane w Hiszpanii?

Aktualna lista zawodów regulowanych w Hiszpanii, które można wykonywać po uznaniu kwalifikacji, dostępna jest na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji, Kultury i Sportu: www.educacion.gob.es

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb – 1,10 EUR/500 g
Masło – 2,00 EUR/500 g
Mleko – 1,00 EUR/1,5 litr
Woda mineralna – 0,60 EUR/1,5 litra
1 kg pomidorów – 1,00 EUR

11. Co Cię zaskoczy w Hiszpanii?

W godzinach od 14.00 do 17.00, gdy upał jest największy, w Hiszpanii trwa sjesta. Jest to czas odpoczynku i spotkań ze znajomymi. Urzędy, szkoły, banki są wtedy nieczynne. Również sklepikarze i restauratorzy zamykają swoje lokale.

HOLANDIA

1. Jak w Holandii szukać pracy?

Główne sposoby szukania pracy w Holandii są:

- Publiczne Służby Zatrudnienia czyli UWV WERKbedrijf, które pomagają w znalezieniu pracy, udzielają porad i dostarczają informacji z zakresu prawa pracy i rynku pracy: www.werk.nl.
- Europejskie Służby Zatrudnienia – www.eures.europa.eu
- Niepubliczne agencje pośrednictwa pracy – w Holandii funkcjonuje ich ok. 3695, adresy ich można znaleźć na tzw. „Żółtych Stronach” www.goudengids.nl, a także wykaz agencji znajduje się na stronie www.via-eu.com i www.abu.nl (dostępne są one również w języku polskim).
- Prasa – „NRC Handelsblad”, „De Volkskrant”, „De Telegraf” oraz „Algemeen Dagblad”, bezpłatne gazety jak „Metro” i „Spits”.
- Przydatne strony internetowe gazet holenderskich: www.telegraaf.nl, www.volkskrant.nl, www.ad.nl, www.intermediair.nl, www.kranten.pagina.nl.

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

Płaca w Holandii podawana jest najczęściej jako kwota brutto. Płaca minimalna dla osób powyżej 23 roku życia to 1444,60 Euro brutto miesięcznie, a tygodniowo 333,85 Euro brutto.

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje osobom poniżej 65 roku życia:

- Które straciły co najmniej 5 godzin pracy w tygodniu,
- Którym nie przysługuje już wynagrodzenie za ten utracony czas pracy,
- Które nie pobierają zasiłku chorobowego ani renty z tytułu pełnej niezdolności do pracy ani renty chorobowej,
- Które nie otrzymują zasiłku dla osób niepełnosprawnych,

- Które przepracowały 26 z 36 tygodni. Trzeba mieć przepracowane przynajmniej 26 tygodni w ostatnich 36 tygodniach przed pierwszym dniem rejestracji jako osoba bezrobotna. Nie wlicza się do tego okresu praca jako osoba samozatrudniona.

O zasiłek dla bezrobotnych można ubiegać się w holenderskim urzędzie pracy (UWV WERKbedrijf). www.werk.nl, www.uwv.nl

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Wiek emerytalny w Holandii dla kobiet i mężczyzn wynosi 65 lat.

Jeżeli osoba mieszkała w Holandii pomiędzy 15 a 65 rokiem życia, będzie uprawniona do emerytury państwowej. Prawo do emerytury gromadzi się w wysokości 2% za każdy rok ubezpieczenia. Osoba, która nie mieszkała stale w Holandii między 15 a 65 rokiem życia i w związku z tym nie była stale ubezpieczona nie otrzyma pełnej emerytury państwowej. Za każdy rok braku ubezpieczenia odlicza się 2% od pełnej emerytury.

www.svb.nl

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Dla osób ubezpieczonych w Holandii poprzez fundusz ubezpieczenia zdrowotnego, leczenie u lekarza ogólnego jest bezpłatne. Pracodawca nie ma obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne pracownika. Obowiązek opłacania składki zdrowotnej obciąża pracownika. Miesięczna kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne waha się w granicach 95-120 Euro, w zależności od ubezpieczyciela oraz od zakresu ubezpieczenia. Szczegółowe informacje o zasadach naliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie pracownicze można uzyskać na stronie www.uwv.nl.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Wynajem mieszkania w Holandii kosztuje średnio 750 Euro, w Amsterdamie około 1132 Euro, w Tilburgu około 502 Euro. Opłata za wodę to średnio 13,5 Euro na miesiąc, za gaz 94 Euro na miesiąc, za elektryczność 85 Euro na miesiąc.

7. Jakie są stawki podatkowe?

Podatki od dochodu są w wysokości od 34% do 52% w zależności od zarobków. www.belastingdienst.nl

8. Jak dojechać do kraju?

Dojazd z Polski do Holandii – samolot, autobus, samochód.

Holandia ma regularne połączenia autobusowe z wieloma miastami Polski. Szczegóły: www.eurolinespolska.pl, www.eurobus.pl, www.sindbad.pl. Rozkłady jazdy pociągów w Holandii są na stronie www.ns.nl.

Autostrady w Holandii są bezpłatne.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznane w Holandii?

Polski dyplom powinien być najpierw w Polsce zalegalizowany (Ministerstwo Edukacji i Nauki). Zalegalizować można dyplom ukończenia studiów, świadectwa ukończenia studiów podyplomowych, dyplomy nadania stopni naukowych, zaświadczenia ukończenia studiów.

W Holandii uznawaniem zagranicznych dyplomów zajmują się 2 eksperckie centra:

- de Nuffic w Hadze – dyplomy wyższych uczelni www.nuffic.nl;
- Colo w Zoetermeer – dyplomy średnich szkół zawodowych www.colo.nl.

W Polsce informacje dotyczące nostryfikacji dyplomów zagranicznych w Polsce i polskich za granicą można uzyskać w Biurze Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej (www.buwiwm.edu.pl).

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb – od €0,5 do €3

10 jaj – €1,5

Mleko (1,5%) – €0,85

Masło – €1

Litr benzyny – około €1,77

11. Co Cię zaskoczy w Holandii?

Niezwykłe osobliwym jest sposób przekazywania uczniom wyników matur, a mianowicie odbywa się to w taki sposób, że nauczyciel dzwoni osobiście do każdego z abiturientów informując o tym czy zdał, czy też nie. Jeżeli uczeń otrzymał wynik pozytywny na znak skończenia szkoły w oknie wywieszana jest flaga holenderska z plecakiem szkolnym.

IRLANDIA

1. Jak szukać pracy w Irlandii?

- publiczne służby zatrudnienia: <http://www.fas.ie>
- internetowe oferty pracy: <http://www.jobs.ie>, <http://www.irish-jobs.ie>, <http://www.findajob.ie>
- agencje pośrednictwa pracy: <http://www.recruitmentagenciesireland.ie>, <http://www.nrf.ie>, <http://www.goldenpages.ie> ;
- ogłoszenia w prasie codziennej: Irish Times <http://www.ireland.com>, Sunday Bussines Post, <http://www.sbpost.ie>, Evening Herald, Irish Independent, http://www.unison.ie/irish_independent, Examiner <http://www.examiner.ie>.

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

- minimalna płaca w Irlandii to 7.65 Euro brutto/1h

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych w Irlandii?

Aby uzyskać prawo do zasiłku musisz:

- być w pełni bądź częściowo bezrobotnym (tzn. co najmniej 3 dni w ciągu 6),
- być poniżej 66 roku życia,
- mieć opłaconą wystarczającą ilość składek na ubezpieczenie społeczne (PRSI),
- być zdolnym do pracy,
- być w stanie podjąć pracę w pełnym wymiarze godzin i aktywnie poszukiwać pracy,
- stracić pracę czyli stracić przynajmniej jeden dzień zatrudnienia objętego ubezpieczeniem wraz z utratą dochodu.

Przydatne adresy www i adresy mailowe: www.citizensinformation.ie/en, welfareinfo@inou.ie.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Irlandzka emerytura zasadniczo przysługuje osobom, które ukończyły 66. rok życia, spełniają określone warunki składek na ubezpieczenie społeczne oraz odeszły na emeryturę z pracy etatowej.

Szczegółowe informacje na stronach:

➔ <http://www.nadajemy.ie/artukul/id/84/Prawo-do-emerytury-w-Irlandii.html>

➔ http://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/personal_finance/pensions/occupational_pensions.html

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Ubezpieczenie zdrowotne powinno pokrywać co najmniej koszty:

- opieki dziennej,
- hospitalizacji,
- opieki nad kobietami w ciąży,
- rekonwalescencji,
- leczenia psychiatrycznego i odwykowego,
- półprywatnego ulokowania w szpitalu państwowym

szczegółowe informacje na stronach: <http://www.irelandjobs.pl> <http://www.vhihealthcare.ie>, <http://www.oasis.gov.ie>, <http://www.dublin.polemb.net>.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania w Irlandii?

Miesięczny koszt wynajęcia 1-pokojowego mieszkania w Dublinie to około 1200€, 2-pokojowego – od 1200 do 1800€, 3-pokojowego – 1400 do 2000€.

7. Jakie są stawki podatkowe w Irlandii?

Skala podatkowa na rok 2010 Podmiot	Dochód podlegający opodatkowaniu	%
<i>osoby samotne/owdowiałe bez dzieci na utrzymaniu</i>	do 32 800 euro	20
	powyżej	41

<i>osoby samotne/owdowiałe z dzieckiem na utrzymaniu</i>	do 36 800 euro	20
	powyżej	41
<i>małżeństwa o jednym dochodzie</i>	do 41 800 euro	20
	powyżej	41
<i>małżeństwa o dwóch dochodach</i>	do 65 600 (ze wzrostem o 41 800 max) euro	20
	powyżej	41

8. Jak dojechać do kraju?

Dojazd z Polski do Irlandii – samolot, autobus/prom

Cena za litr benzyny (Irlandia) – 1.69 Euro

W Irlandii obowiązuje ruch lewostronny, korzystanie z wszelkich dróg i autostrad jest bezpłatne. Płatne natomiast są przejazdy mostami, opłata za samochód osobowy wynosi tutaj około 1.50 Euro (w zależności od regionu). Strona rozkładu jazdy pociągów na terenie Irlandii: <http://www.irishrail.ie/>

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznawane w Irlandii?

Jeżeli dana osoba zamierza podjąć pracę w zawodzie (np. nauczyciela, prawnika, inżyniera czy psychologa), który jest uregulowany w kraju zatrudnienia, o uznanie kwalifikacji musi się starać właśnie w tym kraju.

Dodatkowe informacje na stronach: <http://www.nqai.ie> oraz <http://ec.europa.eu>.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb 1-1.50 €

Masło 1.50-2 €

Mleko mniej niż 1 €/litr

Pomidory 2.70 €/1 kg

Woda mineralna 0.59 €/1.5 litra

11. Co Cię zaskoczy w Irlandii?

Kształt wtyczek do kontaktu inny niż w Polsce! (konieczna specjalna nakładka).

1. Jak w Niemczech szukać pracy?

Poszukiwanie Poszukując odpowiedniej oferty najlepiej skorzystać z na portalu internetowym niemieckiego urzędu pracy www.arbeitsagentur.de w zakładce "JOBBOERSE" lub skontaktowanie skontaktować się z Zentrale Auslands- und Fachvermittlung (ZAV) www.zav.de.

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

Powszechna płaca minimalna w Niemczech nie istnieje. Jedynie w niektórych branżach stawki godzinowe pracowników regulują układy taryfowe (budownictwo, rzemiosło malarskie i lakiernicze, dekarstwo, prace rozbiórkowe i złomujące). Przeciętne wynagrodzenie w Niemczech wynosi 3.450 Euro/m-c

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Prawo do zasiłku dla bezrobotnych (Arbeitslosengeld I – ALG I) nabywa osoba, która w ostatnich dwóch latach przepracowała co najmniej 360 dni kalendarzowych i była w tym okresie objęta ubezpieczeniem społecznym tzn. miała pracę powyżej 15 godz./tydz. i wynagrodzenie powyżej 400 Euro. Wysokość pobieranego zasiłku jest uzależniona od ostatnio osiągniętych dochodów oraz sytuacji rodzinnej.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Emeryturę otrzymuje się po złożeniu odpowiedniego wniosku przez osobę ubezpieczoną, która ukończyła 65 lat oraz spełniła warunki dotyczące minimalnego okresu ubezpieczenia wynoszącego 5 lat. Od roku 2012 granica wieku będzie stopniowo podnoszona, aż w roku 2031 osiągnie poziom 67 lat. www.deutsche-rentenversicherung.de

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogę liczyć?

W Niemczech istnieją dwa równoległe systemy ubezpieczenia zdrowotnego – ustawowy i prywatny. Pacjenci ubezpieczeni prywatnie leczą się w ten sam sposób, tyle że za każdą wizytę u lekarza płacą sami, a rachunek wysyłają do swej kasy chorych, która zwraca im wyłożone pieniądze.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Mieszkania do wynajęcia różnią się bardzo ceną i dostępnością w zależności od miejsca, w dużych miastach ceny mogą być bardzo wysokie i stanowić nawet połowę pensji. Za mieszkanie około 70 m² + 25 % kosztów ogrzewania, wody, wywozu śmieci można zapłacić od 300 Euro w Berlinie do nawet 900 Euro w Monachium.

7. Jakie są stawki podatkowe?

Od pierwszych 8.004 Euro nie zapłacimy podatku dochodowego. Przy wyższych dochodach podatek zaczyna się od 14% i rośnie do 42% przy dochodach powyżej 52.882 i do wysokości 45% dla dochodu przekraczającego 250.731 Euro rocznie. www.finanzamt.de

8. Jak dojechać do kraju?

Niemiecka infrastruktura komunikacyjna należy do najlepszych w Europie (12,7 tys. km bezpłatnych autostrad, prawie 35 tys. km torów kolejowych, około 5,4 tys. stacji kolejowych, ponad 40 portów lotniczych). www.bahn.de

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznane w Niemczech?

Przed podjęciem wykonywania zawodu, który jest w Niemczech regulowany, należy przeprowadzić postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych.

Spis wszystkich zawodów regulowanych w Niemczech jest dostępny w Internecie pod adresem www.anabin.de

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb – 0,99 Euro

Masło – 1,19 Euro

Mleko – 0,69 Euro

Woda mineralna – 0,19 Euro

1 kg pomidorów – 0,99 Euro

11. Co Cię zaskoczy w Niemczech?

Pracodawca może wypowiedzieć umowę o pracę pracownikowi, który przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Niemieckie prawo nie przewiduje jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy.

Urlop wypoczynkowy należy wykorzystać najpóźniej do 31 marca kolejnego roku – później przepada.

1. Jak szukać pracy w Norwegii?

Większość ogłoszeń o wolnych miejscach pracy publikowana jest w Internecie, między innymi na stronie Norweskiego Urzędu Pracy i Opieki Społecznej NAV www.nav.no (zakładka „Ledige stillinger”). Polskojęzyczna wersja strony www.nav.no/Polski zawiera materiały dotyczące warunków życia i pracy w tym kraju.

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

W Norwegii nie obowiązują minimalne ustawowe stawki wynagrodzenia. W niektórych branżach upowszechniono umowy zbiorowe ustanawiające dolny limit wynagrodzeń, np. 159 NOK/godz. dla wykwalifikowanego pracownika w branży budowlanej, 140,07 NOK dla wykwalifikowany pracownika przemysłu stoczniowego. Godzinowa stawka dla pełnoletniej osoby zatrudnionej do pracy sezonowej na okres 12-24 tyg. wynosi 109,50 NOK. Więcej informacji na stronie Państwowej Inspekcji Pracy www.arbeidstilsynet.no (strona dostępna również w j. polskim).

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Osobom, które straciły pracę (lub ich godziny pracy uległy redukcji o co najmniej 50 %) i wypracowały określony minimalny dochód, przysługuje prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia.

Więcej informacji dotyczących warunków otrzymania zasiłku dla bezrobotnych na stronie www.nav.no/Polski.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

W Norwegii wiek emerytalny wynosi 67 lat. Wszystkie osoby zamieszkałe w tym kraju

i posiadające co najmniej 3 letni okres ubezpieczenia (po ukończeniu 16 roku życia), mają prawo do minimalnej emerytury. Prawo do pełnej emerytury przysługuje na podstawie 40-letniego okresu członkowskiego w norweskim systemie ubezpieczeń społecznych. Więcej informacji na stronie Norweskiego Urzędu Pracy i Opieki Społecznej NAV www.nav.no (zakładka „Alderspensjon”).

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Członkowie norweskiego systemu ubezpieczeń społecznych płacą jedynie pewną część kosztów leczenia w publicznych ośrodkach zdrowia, zwaną wkładem własnym (egenandel). Dotyczy to m. in. wizyt u lekarza, zakupu leków na tzw. niebieską receptę, fizjoterapii, psychologa i podróży do miejsca badań i leczenia. Więcej informacji na stronie Administracji Gospodarki Zdrowia www.helfo.no.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Koszty zakwaterowania w Norwegii są bardzo zróżnicowane. Najwyższe ceny są w Oslo oraz w innych dużych miastach. Za wynajem umeblowanej kawalerki w stolicy można zapłacić od 4000 do 8000 NOK miesięcznie.

7. Jakie są stawki podatkowe?

Wszystkie osoby pracujące w Norwegii muszą posiadać kartę podatkową, na podstawie której pracodawca odciąga zaliczkę na podatek przed wypłaceniem wynagrodzenia. Aby móc obliczyć właściwy podatek

urząd podatkowy potrzebuje informacji o wysokości dochodu na terenie Norwegii oraz długości pobytu. Więcej informacji na stronie Norweskiego Urzędu Podatkowego www.skatteetaten.no (wersja polskojęzyczna www.skatteetaten.no/pl/International-Polska).

8. Jak dojechać do Norwegii?

Norwegia posiada dobrze rozbudowaną komunikację publiczną i rozległą sieć połączeń autobusowych, promowych, kolejowych oraz lotniczych. Portal internetowy <http://www.177.no> zawiera informacje o połączeniach transportowych na terenie całego kraju.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznawane w Norwegii?

W Norwegii istnieje około 170 zawodów regulowanych, w przypadku których wymaga się uznania kwalifikacji uzyskanych w innym kraju. Lista ta dostępna jest na stronie Państwowego Organu ds. Jakości Wykształcenia www.nokut.no/no/invia.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

- Chleb – 37 NOK/szt.
- Masło – 31 CZK/500 g
- Mleko – 15 NOK/1 litr
- Woda mineralna – 15 CZK/1,5 litra
- 1 kg pomidorów – 22 NOK

11. Co Cię zaskoczy w Norwegii?

Norwegowie mają najdroższą benzynę w Europie – za litr zapłacimy ok. 15,48 NOK (8,52 zł).

1. Jak szukać pracy w Polsce?

Poszukiwanie pracy w Polsce odbywa się na wiele sposobów. Bezpośrednie złożenie aplikacji (CV i listu motywacyjnego) u pracodawcy zwiększa prawdopodobieństwo zatrudnienia. Ofert pracy można szukać poprzez publiczne służby zatrudnienia (www.psz.praca.gov.pl), niepubliczne agencje zatrudnienia, ogłoszenia prasowe oraz za pośrednictwem Internetu. Wykaz prywatnych agencji zatrudnienia znajduje się na stronie www.kraz.praca.gov.pl.

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

Minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 1500 zł (brutto). Przeciętne wynagrodzenie w 2011 roku wyniosło 3 399,52 zł.

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje osobom, które pracowały przynajmniej 365 dni w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania w urzędzie pracy. Więcej informacji na stronie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej www.mpips.gov.pl.

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

W Polsce wiek emerytalny wynosi 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Państwowa emerytura przysługuje osobom, które osiągnęły wiek emerytalny i mają udokumentowany okres zatrudnienia (kobiety 20 lat, mężczyźni 25 lat). Dotyczy to tylko tzw. starej emerytury, a więc osób, które urodziły się przed 1949 r. W nowym systemie staż pracy jest nieistotny, wymagany jest natomiast odpowiedni poziom indywidualnego konta ubezpieczonego. Więcej informacji na stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych www.zus.pl.

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogę liczyć?

Osobom objętym powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do korzystania z opieki zdrowotnej w placówkach medycznych posiadających umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ. Więcej informacji : www.mz.gov.pl oraz www.nfz.gov.pl.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Koszty zakwaterowania mogą znacznie się różnić w zależności od miasta i lokalizacji wynajmowanego lokalu. Koszt wynajęcia 1-pokojowego mieszkania w Warszawie to wydatek średnio 1 500 zł miesięcznie, we Wrocławiu 1 200 zł, w Bydgoszczy 850 zł.

7. Jakie są stawki podatkowe?

W polskim systemie podatków od osób fizycznych występują dwa progi podatkowe. W przypadku dochodów nie przekraczających 85 528 zł, podatek wynosi 18% podstawy obliczania minus kwota zmniejszająca podatek 556,02 zł. Gdy podstawa obliczania podatku jest większa niż 85 528 zł, wówczas podatek wynosi 14 839,02zł + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł. Więcej informacji na stronie Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl.

8. Jak dojechać do Polski?

Dzięki centralnemu położeniu na kontynencie europejskim, Polska posiada dogodne połączenia drogowe (ok. 1100 km autostrad i ok. 540

km dróg ekspresowych dwujezdniowych), kolejowe (ponad 20 tys. km linii kolejowych) oraz lotnicze ze wszystkimi krajami Unii Europejskiej. Za litr benzyny zapłacimy ok. 5,85 zł. Za przejazd niektórymi odcinkami autostrad pobierane są opłaty. Przykładowa opłata za przejazd samochodu osobowego autostradą A4 z Katowic do Krakowa wynosi 18,00 zł. Więcej informacji na stronie www.gddkia.gov.pl

9. Czy kwalifikacje zdobyte za granicą są uznawane w Polsce?

Polska posiada ponad 300 zawodów regulowanych, w przypadku których wymaga się uznania kwalifikacji zdobytych w

innym kraju. Ich lista dostępna jest na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego www.nauka.gov.pl.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb – 3,00 zł/500 g

Masło – 4,00zł/250 g

Mleko – 2,50 zł/1 litr

Woda mineralna – 2,00 zł/1,5 litra

1 kg pomidorów – 6,00 zł

11. Co Cię zaskoczy w Polsce?

Sztandarowe polskie potrawy to m in.: pierogi ruskie, barszcz ukraiński, ryba po grecku, fasolka po bretońsku, placki po węgiersku i karp po żydowsku.

1. Jak szukać pracy w Wielkiej Brytanii?

Poprzez Jobcentre Plus, który posiada sieć urzędów rozsianych po Wielkiej Brytanii. Jobcentre służy pomocą w znalezieniu pracy zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i międzynarodowym. Więcej informacji na stronach www.jobcentreplus.gov.uk oraz www.jobcentreonline.com (dla Irlandii Północnej).

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

Stawki minimalnego krajowego wynagrodzenia są określane i podwyższane po 1 października każdego roku. Od 1.10.2011 r. stawka godzinowa dla pracowników w wieku 16-17 lat wynosi 3,68 GBP; osoby pomiędzy 18 a 20 rokiem życia są upoważnione do otrzymywania minimalnego wynagrodzenia w kwocie 4,98 GBP/godz., a pracownicy powyżej 21 roku życia – 6,08 GBP (brutto). Więcej informacji na stronie rządowej www.direct.gov.uk (zakładka "Employment").

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Zasiłek dla bezrobotnych (jobseeker's allowance – JSA) mogą otrzymać osoby powyżej 18 roku życia i poniżej wieku emerytalnego, które nie pracują lub pracują mniej niż 16 godzin tygodniowo. Są 2 rodzaje zasiłków dla bezrobotnych: JSA C – którego wysokość ustala się w oparciu o składki oraz JSA IB – którego wysokość ustala się w oparciu o dochody. Więcej informacji na stronie www.direct.gov.uk (zakładka „Money, tax and benefits”).

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Prawo do emerytury państwowej przysługuje osobom, które osiągnęły wiek emerytalny oraz posiadają odpowiednią liczbę lat kwalifikujących, w których opłacane były składki na ubezpieczenie społeczne (National Insurance Contributions – NICs). Wiek emerytalny kobiet i mężczyzn nie jest jednakowy, dodatkowo zależy od daty urodzenia osoby ubezpieczonej. Więcej informacji na stronie Departamentu Pracy i Emerytur www.dwp.gov.uk oraz na www.direct.gov.uk (zakładka „Pensions and retirement planning”).

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Większość usług w Państwowej Służbie Zdrowia (National Health Service – NHS) jest bezpłatna, chociaż za niektóre świadczenia trzeba zapłacić, np. za recepty i usługi stomatologiczne. Aby móc korzystać z publicznej służby zdrowia należy zarejestrować się w lokalnej przychodni i wybrać lekarza pierwszego kontaktu. Więcej informacji na stronie Ministerstwa Zdrowia www.dh.gov.uk oraz na stronie Państwowej Służby Zdrowia www.nhs.uk.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

Koszty wynajmu różnią się w zależności od wielkości, standardu mieszkania i lokalizacji (droższe w centrum), a także od regionu Wielkiej Brytanii. Najwyższe opłaty są w stolicy i w regionie South East. Przykładowe miesięczne opłaty za wynajęcie 1-pokojowego mieszkania: Londyn 600 GBP, Edynburg 400 GBP, Manchester/Birmingham 350 GBP.

7. Jakie są stawki podatkowe?

W Wielkiej Brytanii obowiązują następujące progi podatkowe: 10% wyłącznie dla dochodów z oszczędności, z limitem w roku 2012 – 2 710 GBP; 20% w przypadku dochodów nieprzekraczających 34 370 GBP; 40 %

w przypadku dochodów 34 371- 150 000 GBP oraz 50% powyżej 150 000 GBP. Więcej informacji na stronie Urzędu Skarbowego i Podatkowego www.hmrc.gov.uk.

8. Jak dojechać do Wielkiej Brytanii?

Do Wielkiej Brytanii można dotrzeć każdym środkiem transportu: samolotem (tanie linie lotnicze), autokarem, samochodem, pociągiem (www.networkrail.co.uk), jak również promem przez kanał La Manche. Za litr benzyny zapłacimy 1,41 GBP. Korzystanie z brytyjskich autostrad jest bezpłatne. Płatny jest tylko przejazd przez wybrane tunele i mosty.

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznawane w Wielkiej Brytanii?

Lista zawodów regulowanych w Wielkiej Brytanii wraz z właściwymi dla nich instytucjami rozpatrującymi wnioski w sprawie uznawalności kwalifikacji zawodowych dostępna jest na stronie www.europeopen.org.uk.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

- Chleb – 1.20 GBP/800 g
- Masło – 2.00 GBP/500 g
- Mleko – 1.00 GBP/1 litr
- Woda mineralna – 0.70 GBP/1,5 litra
- 1 kg pomidorów – 2.50 GBP

11. Co Cię zaskoczy w Wielkiej Brytanii?

Kierownica w brytyjskich samochodach znajduje się po prawej stronie – obowiązuje ruch lewostronny.

1. Jak we Włoszech szukać pracy ?

Oto kilka sposobów na poszukiwanie pracy we Włoszech:

- Publiczne służby zatrudnienia MLPS – Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali. – www.welfare.gov.it. Rolę urzędów pracy we Włoszech pełnią Centri per l'Impiego.
- Europejskie Służby Zatrudnienia – www.eures.europa.eu
- Prasa: „Corriere Della Sera” www.corriere.it, „La Repubblica” www.repubblica.it, „La Stampa” www.lastampa.it, „Italia Oggi” www.italiaoggi.it
- Strony Internetowe: www.jobpilot.it, www.jobonline.it, www.stepstone.it, www.bancalavoro.it, www.cambiolavoro.com

2. Na jakie wynagrodzenie mogę liczyć?

Włoskie prawo nie określa jasno wysokości minimalnego wynagrodzenia. Jego wysokość zależy od zbiorowych uzgodnień i jest ustalana odrębnie dla każdego sektora aktywności zawodowej. Zgodnie z większością CCNL (umowy między związkami zawodowymi – CCNL Contratto Collettivo Nazionale di Lavoro) pracownikom przysługuje 13te (w grudniu) i 14te (w czerwcu) uposażenie. Za pracę w dni świąteczne pracownicy otrzymują podwójną stawkę wynagrodzenia.

3. Kiedy mogę uzyskać zasiłek dla bezrobotnych?

Osoba bezrobotna we Włoszech ma prawo do zasiłku dla bezrobotnych przez okres 180 dni (osoby w wieku powyżej 50 lat przez okres 270 dni). Przy ustalaniu prawa do świadczeń dla bezrobotnych bierze się pod uwagę: 2 lata ubezpieczenia i 52 tygodniowe składki w ciągu ostatnich 2 lat. Zasiłek jest wypłacany raz w miesiącu i wynosi obecnie 998.5 Euro dla osób zarabiających przed zwolnieniem powyżej 1797.31 Euro miesięcznie. Więcej informacji na temat zabezpieczenia społecznego we Włoszech znajduje się na stronie Komisji Europejskiej: www.europa.eu.int/comm/employment_social/missoc/index_en.html

4. Jakie są zasady uzyskania prawa do emerytury?

Prawo do emerytury nabywa się po osiągnięciu wieku 65 lat w przypadku mężczyzn i 60 lat kobiet (mówimy wówczas o pensione di vecchiaia). Kalkulacji wysokości emerytury INPS dokonuje indywidualnie dla każdego zainteresowanego. Podstawą naliczenia emerytury jest całość wpłaconych składek, przeliczonych stosownie do wzrostu PKB. Więcej informacji: www.inps.it.

5. Na jaką opiekę zdrowotną w ramach ubezpieczenia mogą liczyć?

Dostęp do systemu zdrowotnego we Włoszech dokonuje się poprzez zwrócenie się do lokalnej jednostki medycznej AUSL (Azienda Unita Sanitaria Locale) o nadanie „narodowego numeru zdrowotnego”, a następnie poprzez wybór lekarza ogólnego lub pediatry, znajdujących się w specjalnych rejestrach w regionalnych urzędach zdrowia. W celu zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych, należy przekazać kartę EKUZ (Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego) do USL i uzyskać zaświadczenie o uprawnieniu do świadczeń – zielony formularz (Modulano per l'Assistenza Sanitaria Agli Assicurati di Istituzioni Ester di Malattia In Temporaneo Soggiorno in Italia) oraz listę lekarzy praktykujących w ramach systemu państwowego. Lekarz obciąża pacjenta opłatą.

6. Jakie są koszty wynajmu mieszkania?

We Włoszech ceny mieszkań są różne w zależności od lokalizacji, stanu mieszkania czy wyposażenia. Oto przykładowe ceny:

- mieszkanie jednopokojowe 24 m² – ok. 300Euro z opłatami
- mieszkanie dwupokojowe 35 m² – ok. 400-900Euro z opłatami

7. Jakie są stawki podatkowe?

We Włoszech obowiązuje progresywny podatek dochodowy od osób fizycznych (RPEF), którego stawka uzależniona jest od wysokości dochodów. Obecnie obowiązuje pięć stawek podatku od osób fizycznych, tzw. progów podatkowych, które w zależności od wysokości uzyskanych dochodów wynoszą: 23%, 27%, 38%, 41%, 43%. Więcej informacji: www.agenziaentrate.gov.it

8. Jak dojechać do kraju?

Dojazd z Polski do Włoch – samolot, autobus, samochód.

Włochy mają regularne połączenia autobusowe z wieloma miastami

Polski. Szczegóły: www.eurolinespolska.pl, www.eurobus.pl, www.sindbad.pl, www.intercars.pl

We Włoszech można przemieszczać się również koleją, informacje o rozkładzie jazdy pociągów: www.trenitalia.it. Autostrady w większości są płatne, informacje: www.autostrade.it

9. Czy kwalifikacje zdobyte w Polsce są uznane we Włoszech?

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej, obowiązek uznania przez władze włoskie uzyskanego w Polsce dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe istnieje tylko w przypadku tzw. zawodów regulowanych.

Szczegółowe informacje dotyczące uznawania zawodów medycznych (lekarz, pielęgniarka, fizykoterapeuta i in.) znajdują się na stronie internetowej włoskiego Ministerstwa Zdrowia: www.salute.gov.it. Uznanie dyplomu w pozostałych zawodach regulowanych (jak np. prawnik, inżynier, psycholog, nauczyciel, itp.) nie zachodzi automatycznie, a każdy wniosek jest rozpatrywany indywidualnie przez właściwe dla danego zawodu ministerstwo.

W przypadku zawodów nieregulowanych, uznania dyplomu dokonuje DE facto pracodawca.

10. 5 najbardziej potrzebnych produktów.

Ile to kosztuje?

Chleb - 2,59€/1 kg (We Włoszech chleb kupuje się na kilogramy)

Masło - 7,61€/1 kg

Mleko - 1,48€/litr

Woda mineralna - 0,40€/litr

6 jajek - 1,84€

11. Co Cię zaskoczy we Włoszech?

- Bądź przygotowany na problemy z zakupami pomiędzy 12:30 a 16:00 w małych miastach, sklepikach. W dużych centrach handlowych przerw nie ma. Także trzeba być przygotowanym na zamknięte po południu restauracje. Są otwarte ok. 12:00-15:00 i znowu otwiera się je około 19:00.

- Coperto – jeśli znajdziesz taką pozycję na rachunku po zjedzonej kolacji, to normalne, to opłata za nakrycie na stole, czyli za wstęp do restauracji.

NOTATKI

www.eures.dwup.pl www.eures.europa.eu www.eures.praca.gov.pl

NOTATKI

www.eures.dwup.pl www.eures.europa.eu www.eures.praca.gov.pl

Publikacja wydana
przy wsparciu Unii Europejskiej